

VALTIONEUVOSTON ASETUS TULVARISKIEN HALLINNASTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

1 Tausta

Tulvariskien hallinnasta annetulla lailla (620/2010, tulvariskilaki) säädetään suunnittelujärjestelmästä, jonka tarkoituksena on tunnistaa poikkeuksellisille tulville ja niistä aiheutuville merkittävälle vahingoille alttiit kohteet vesistöalueilla ja merenrannikolla sekä esittää toimenpiteet vahinkojen estämiseksi ja vähentämiseksi.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus kokoaa tulvariskien hallinnan suunnittelua varten tarpeellisen aineiston ja tekee ehdotuksen hallintasuunnitelmaksi toimialueellaan. Aineisto ja suunnitelmaehdotus käsitellään vesistöalueen tulvaryhmässä, johon kuuluvat ELY-keskuksen lisäksi alueen maakunnan liittojen, kuntien ja alueiden pelastustoimien edustajat. Tulvaryhmä hyväksyy ehdotuksen tulvariskien hallintasuunnitelmaksi ja siihen sisältyviksi toimenpiteiksi, joilla tulvariskien hallinnan tavoitteet pyritään saavuttamaan. Hallintasuunnitelmat hyväksyy maa- ja metsätalousministeriö kuudeksi vuodeksi kerrallaan.

Tulvariskien hallinnasta annetulla valtioneuvoston asetuksella (659/2010) on annettu tarkempia säännöksiä tulvariskien hallinnan suunnittelusta. Asetuksella säädetään muun muassa tulvaryhmän asettamisesta ja toimikaudesta.

2 Ehdotuksen sisältö

Tulvariskilain 16 §:ää on muutettu 1.5.2020 voimaan tulleella lailla 269/2020 siten, että tulvaryhmän tehtävänä on muun ohella seurata tulvariskien hallintasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumista. Tulvaryhmän tulee siksi voida jatkaa toimintaansa myös hallintasuunnitelman hyväksymisen jälkeen ainakin seuraavaan, kuuden vuoden välein toistuvaan suunnittelukauteen asti.

Asetuksen 6 §:n 1 momentin mukaan maakunnan liitto tekee maa- ja metsätalousministeriölle ehdotuksen tulvaryhmän asettamisesta neuvoteltuaan toimialueensa asianomaisten kuntien ja alueen pelastustoimien sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin niin, että maakunnan liitto tekisi tulvaryhmään nimettävien tahojen lisäksi ministeriölle ehdotuksen myös tulvaryhmän toimikaudeksi.

Tulvariskien hallinnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 6 §:n 2 momentin mukaan maa- ja metsätalousministeriö voi asettaa tulvaryhmän enintään kuudeksi vuodeksi kerrallaan. Määräaika ei enimmilläänkään mahdollista tulvaryhmän katkeamatonta toimintaa suunnittelukausien välisenä aikana niin, että tulvaryhmä voisi seurata tulvariskien hallintasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumista. Asetuksen 6 §:n 2 momenttia ehdotetaan tämän vuoksi muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriö voisi asettaa tulvaryhmän joko toistaiseksi tai sopivaksi katsomakseen määräajaksi. Jos ministeriö asettaisi tulvaryhmän määräajaksi, tulvaryhmän toimikausi olisi nykyiseen tapaan pyrittävä sovittamaan yhteen vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 14 §:ssä tarkoitettujen, samalla vesistöalueella toimivien yhteistyöryhmien toimikausien kanssa.

Tulvaryhmän toimikauteen liittyvien 6 §:n muutosten lisäksi asetukseen tehtäisiin muutamia teknisiä päivityksiä. Asetusmuutoksella muutettaisiin asetuksen 5 §:n 2 momentissa, 6 §:n 2 momentissa ja 7 §:n 1 momentissa viitatus vesienhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) nimi sen nykyiseen muotoon, joka on vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annettu laki. Nämä olisivat puhtaasti teknisiä päivityksiä, joilla ei olisi vaikutusta asetuksen sisältöön tai sen soveltamiseen. Lisäksi korvattaisiin asetuksen 3 §:n 5 kohdan viittaus ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/1/EY liitteessä I tarkoitettuihin laitoksiin viittauksella ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 1 taulukossa 1 lueteltuihin direktiivilaitoksiin. Direktiivi 2008/1/EY on kumottu, ja sen nykyinen vastine on teollisuuden päästöistä annettu Euroopan

parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU (teollisuuspäästädirektiivi). Teollisuuspäästädirektiivin liite I vastaa pitkälti direktiivin 2008/1/EY liitettä I, ja teollisuuspäästädirektiivin liite I on kansallisesti täytäntöönpantu ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukossa 1. Myös tämä muutos olisi tekninen päivitys.

3 Asetuksen voimaantulo

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan x.x.2021.

4 Vaikutukset

Asetusmuutoksella ei ole sen perusteena olevasta tulvariskilain muutoksesta (269/2020) erillisiä merkittäviä vaikutuksia. Tulvaryhmän toimikauden keston pidentäminen tai asettaminen toistaiseksi on välttämätöntä, jotta tulvaryhmä voi seurata tulvariskien hallintasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumista tulvariskilain 16 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaisesti.

5 Valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä.

Ensimmäisellä lausuntokierroksella asetuserinnoksesta pyydettiin lausuntoja ajalla 7.9.–9.10.2020. Lausuntopyyntö lähetettiin niille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille, jotka vastasivat vähintään yhden tulvariskilain 10 §:n mukaisen hallintasuunnitelman valmistelusta ja toimivat tulvaryhmissä. Näitä ovat Etelä-Pohjanmaan, Hämeen, Kaakkois-Suomen, Lapin, Pohjois-Pohjanmaan, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen ELY-keskukset. Ensimmäisellä lausuntokierroksella asetuserinnoksesta annettiin viisi lausuntoa. Lausunnot ovat nähtävissä julkisessa palvelussa osoitteessa mmm.fi/hankkeet tunnuksella MMM058:00/2020.

Asetuserinnoksesta lausuntokierrokselle, ja siitä pyydettiin lausuntoja ajalla 13.4.–30.4.2021. Toisella lausuntokierroksella lausuntopyyntö lähetettiin niille maakuntien liitoille, jotka kokoavat ehdotukset tulvaryhmien asettamisesta. Näitä ovat Kymenlaakson liitto, Hämeen liitto, Uudenmaan liitto, Satakuntaliitto, Etelä-Pohjanmaan liitto, Pohjanmaan liitto, Varsinais-Suomen liitto, Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Lapin liitto. Toisella lausuntokierroksella asetuserinnoksesta annettiin x lausuntoa. Lausunnot ovat nähtävissä julkisessa palvelussa osoitteessa mmm.fi/hankkeet tunnuksella xxxx.

[Tämä täydentyy toisen lausuntokierroksen perusteella.] Kaikki ensimmäisellä lausuntokierroksella lausunnon antaneet kannattivat ehdotettuja muutoksia asetukseen eikä palautteen perusteella ole tarpeen tehdä muutoksia ehdotukseen. Tulvariskien alustava arviointi sekä merkittävien tulvariskialueiden nimeäminen ja tulvaryhmien asettaminen nimetyille alueille tapahtuu seuraavan kerran 22.12.2024 mennessä. Kolmessa lausunnossa esitettiin harkittavaksi, josko maa- ja metsätalousministeriö voisi soveltaa päivitettyä asetusta, ja muuttaa tai jatkaa päätöstä nykyisten, 31.5.2022 asti asetettujen tulvaryhmien (MMM päätös 1740/04.04.08.00/2018) toimikaudesta jatkuvaksi toistaiseksi tai sopivaksi katsotuksi pidemmäksi määräajaksi. Maa- ja metsätalousministeriö ottaa ehdotukset huomioon ja pyrkii jatkamaan asetettujen tulvaryhmien toimikautta vähintään 22.12.2024 asti tai kunnes päättää toisin. Päätös toimikauden jatkosta tehdään myöhemmin asetuksen muutoksen tultua voimaan.